

7/2016

XB-10

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

ZAHRANIČNÍ POVÍDKY

Derek Künsken

Persefona sestupuje

Caroline M. Yoachimová

Sedm divů

dávného a budoucího světa

ČESKÉ POVÍDKY

Dalibor Vácha

Vítejte v Šedivákově

Tomáš Dostál

Vidět a zemřít

PUBLICISTIKA

Ivan Adamovič

Haškovy námluvy se sci-fi

Jason Sanford

Milujete fantastiku?

Naučte se mít trpělivost

Roman Bilek

Sci-fi pompy zbavená

Cena: 95 Kč - 4, eura



9 771804 660004

07

David Brin
Spadanky
z Kleopatřiny propasti





S.R.O.

Levně, rychle a kvalitně bez zbytečných časových nároků Vám poradíme se zavedením a zajistíme/udržíme certifikaci nejen následujících systémů jakosti :

Řízení kvality	dle ISO 9001
Enviromentální management	dle ISO 14001
Management BOZP	dle BS OHSAS 18001
Ochrana Informací ISMS	dle ISO 27001

*** * ***

Při certifikaci dlouhodobě spolupracujeme s United Registrar of Systems Czech, s.r.o., která je pod akreditací UKAS (United Kingdom Accreditation Service), což je garancí nezávislosti a odborné kompetence auditorů.

*** * ***

Pro naše klienty jsme schopni zajistit i provádění nezávislé revizní a inspekční činnosti, sledování měnící se legislativy (zejména ad OHSAS 18001 a ISO 14001) a zajištění rizik hospodářských a podnikatelských rizik.

*** * ***

Předplatitelé časopisu XB - 1 mají automatickou slevu 10 % na služby QSJ s.r.o.

po celý rok 2016

WWW.QSJ.CZ

XB1

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Obsah

Zahraniční SF

Derek Künsken: Persefona sestupuje	3
Caroline M. Yoachimová: Sedm divů dávného...	14
David Brin: Spadanky z Kleopatřiny propasti	20

Domácí SF

Dalibor Vácha: Vítejte v Šedivákově	34
Tomáš Dostál: Vidět a zemřít	50

Publicistika

Ivan Adamovič: Haškovy námluvy se sci-fi	57
Jason Sanford: Milujete fantastiku? Naučte se mít trpělivost	61
Roman Bílek: Sci-fi pompy zbavená	62

Fantastická věda

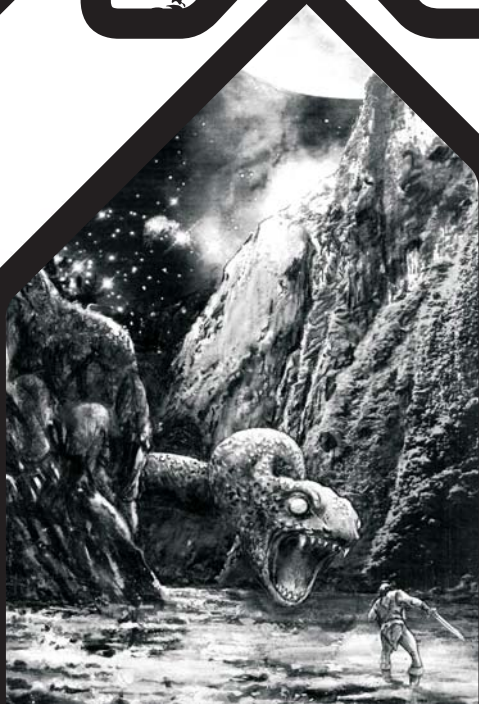
Rudou novu předpověděl Darwinův syn; Umělá pohoří zajistí déšť; Druhá kůže; Larva přežije v jámě Ilové	60
--	----

Filmfaroniáda

<i>Filmové premiéry;</i> Lovec: Zimní válka; Captain America: Občanská válka; Kluk ve světě příšer; X-Men: Apokalypsa; Cesta na Měsíc; Liga spravedlivých vs Mladí titáni; <i>Klapka!</i>	66
--	----

Vivisektor

<i>Čtenáři čtenářům;</i> A. G. Riddle: Let 305; David Duchovny: Kráva nebeská; Gavriel Savit: Anna a Vlaštovčí muž; Charlie Human: Apokalypsa na počkání; Manel Loureiro: Apokalypsa Z – Začátek konce; Salman Rushdie: Dva roky, osm měsíců a osmadvacet nocí; Haruki Murakami: Hon na ovci; Philip Reeve: Mezihvězdný expres Peter Tomko: Pekelná brána: Kniha první – Terra; Tereza Matoušková: Děti vánice; John Flanagan: Hraničářův učeň - První roky - Turnaj na Gorlanu; Aleš Pitzmos: Záře supernovy; <i>Tisíc masek; Nové knihy</i>	72
--	----



Šéfredaktor

Vlado Ríša
risa@casopisxb1.cz

Zástupce šéfredaktora

Jaroslav Jiran
jiran@casopisxb1.cz

Redaktor

Martin Šust
sust@casopisxb1.cz

Časopis XB 1 s.r.o.

Praha 1, Nám. Republiky 1081/7

PSČ 110 00

www.casopisxb1.cz

Tisk

tmv a. s.

Distribuce

společnosti holdingu PNS a. s.
prodejny firmy Relay

Předplatné

SEND s.r.o.

(www.send.cz/casopis/728/xb1)

Číslo vychází 5. 7. 2016

© Casopis XB1 s.r.o.

ISSN 1804-6606

MK ČR E 19853

Přetisk a jakékoli šíření povoleno

jen se souhlasem vydavatele.

Titulní strana Jan Štěpánek

Karetní budoucnost

Výjimečně nemyslím karetní hry od kanasty přes poker až k whistu (mé oblíbené hře) nebo bridži.

Když se objevily platební karty, přišlo mi to velice příjemné. Člověk nemusí s sebou tahat hromady peněz, pamatují, že ještě v devadesátých letech se platilo třeba knihy v tiskárnách v hotovosti. A nejen ty. Dokonce i výplaty v podnicích člověk dostal přímo na ruku. Leckde to bylo jednou týdně a sem tam i denně. To bylo ale ještě mnohem dřív.

O tom, že platební karty byly velkou neznámou ještě v devadesátých letech minulého století svědčí i informace jednoho mého známého, který pracuje v nakladatelství. Budou vydávat knihu amerického autora, vydanou a přeloženou právě v oněch devadesátých letech. A tam stálo: *Neměl s sebou tolik umělé hmoty, aby mohl naplnit celou nádrž auta.* Ano. Překladatel nepochopil, že ona umělá hmota je platební kartou.

Bankomaty jsou nyní skoro na každém rohu. Banky nás nutí, abychom neplatili zbytečné poplatky za vedení účtu, které velmi často převyšují úroky těmito domy nabízené, abychom platili kartami.

Čím častěji, tím lépe.

Nedávno přijel jeden můj přítel ze Švédska, kam jezdil opravdu rád. Byl našťavaný natolik, že se zařekl, že už NIKDY! Pravidl: *Všechno se tam musí platit kartami. Chtěl jsem si koupit neperlivou vodu za pár fufníků. Když jsem jim je položil na pult, odmítli mě! Prý to nejde, musím platit kartou!* Máme věrnostní karty v obchodech, lékárnách... Lákají nás na jejich používání různými slevami, dárky, možností něco vyhrát...

Nedávno jsem se dočetl, že všechny takové nákupy, výběry či manipulace s kartami se pečlivě vyhodnocují, aby se vědělo co nakupujeme, komu platíme, kde, kdy a kolik.

Je to, samozřejmě, pro naše dobro, že? Aby se nestávalo, že něco nebudeme moct koupit tam kde normálně, ale museli bychom jít někam o kousek dál.

Jsou velmi pohodlné... Tedy pokud jste schopni zapamatovat si PIN a čtečka zrovna nemá své dny. Ostatně do určité částky si ho pamatovat nemusíte, že?

Další nebezpečí karet tkví přímo v nás. Když vydávám peníze, mám v hlavě kalkulčku - tohle si dovolit mohu a tamto už ne. Tohle však u karty tak úplně nefunguje.

Karet přibývá přímo exponenciálně. Dokonce už nenosíme peněženky, ale máme *kartěnky* (tohle jsem opravdu slyšel). Karty nejsou v žádném případě konečné! Velmi pravděpodobně přijdou čipy - u zvířat už je máme a my se brzy necháme přesvědčit, že jsou pohodlnější, bezpečnější. Mohou pro nás leccos udělat - přivolat záchranu, oznámit přepadení, říct, kam se naše ratolest zatoulala...

O každém z nás se toho ví čím dál víc.

Nějak mi to připomíná román *1984* George Orwella a mnohé jiné sci-fární popisující temnou budoucnost. Velký bratr nás nenápadně sleduje.



Vlado Ríša

p.s. Vzhledem k mým příjmům *prducha* (pracujícího důchodce) je mi to víceméně jedno, ale přece jen z toho lehně mrazí. Nebo ne?

STAR TREK NA BLU-RAY

Dne 6. září vyjde u příležitosti oslav padesátého výročí vzniku věhlasného televizního SF seriálu v limitované edici neobyčejná blue-ray sada Star Trek 50th Anniversary TV and Movie Collection, kde na třiceti nosičích naleznete nejen původní seriál i jeho animované pokračování, ale i všechny filmy s původní posádkou a samozřejmě i množství dokumentárních dodatků. Dosud nevíme, zda se objeví i sada pro české diváky, ovšem pokud máte rádi Star Trek a znalost anglického jazyka pro vás není problém, neváhejte...



CENY FABULA RASA ZA ROK 2015

V sobotu 11. června se na Crweconu v pražském klubu Cross udílely ceny Fabula rasa pro nejlepší komiksová díla uplynulého roku. Vítěze určili hlasující čtenáři na bibliografickém webu

Comicsdb.cz.

Český komiks – Děsivé radosti

Zahraniční komiks – Criminal:

Poslední z nevinných

Český scenárista – Aleš Kot

Zahraniční scenárista – Joe Hill

Český kreslíř – Michal Suchánek

Zahraniční kreslíř – Paolo

Eleuteri Serpieri



Časopis/Zin – Crew2 #50

Série – Zámek a klíč

Dětský komiks – Asterixova dobrodružství

ZDRAVOTNÍ POTÍŽE ROBERTA SILVERBERGA

Čtenářům časopisu XB-1 dobře známý americký spisovatel Robert Silverberg utrpěl dne 9. května během své návštěvy italské Sieny infarkt. Po chirurgickém zákroku se vrátil domů do Spojených států, kde rychle nabírá sílu a očekává plné zotavení. Redakce XB-1 mu jménem našim i našich čtenářů poslala přání brzkého uzdravení.



R. Silverberg s manželkou Karen Haberovou

Cony v červenci

21.7.2016 – 24.7.2016

GAMECON

Největší festival nepočítačových her v ČR. Leitmotivem letošního 22. ročníku je Mafia: nabídka, která se neodmítá. Můžete se těšit na stovky her: deskové a karetní hry, RPG, larpy, akční hry, wargaming, mistrovství světa v Dračím doupěti, pohybové workshopy.

KD Dukla Gorkého 2573

Pardubice

ADVIK

28.7.2016 – 31.7.2016

XI. ročník mezinárodního festivalu Advik 2016 vám nabízí paralelně běžící sekce anime, komiksu, mangy a japonské kultury; prezentace a výstavy mangy a výtvarných děl; odborné přednášky o japonské kultuře, manze, anime, hrách, komiksech sci-fi a fantasy, besedy a příspěvky o japonské kultuře; soutěže o ceny v karaoke, cosplay, DDR, kreslení... Modrá Škola, Kupeckého 576 Praha



Persefona sestupuje

(PERSEPHONE DESCENDING)

Šedesát osm kilometrů nad povrchem, v řídkém nažloutlém oparu fotochemické zóny atmosféry Venuše, vystoupila Marie-Claude na střechnu vznášející se továrny. Žlutohnědý pás rozta-hující se pod ní všemi směry zakrýval výhled dolů a na obloze vybělené velkým sluncem probleskovaly hvězdy, které vyzý-valy nějakého umělce, aby je zvětčil ve svém díle. Kousek od ní se vznášel hloupý údržbářský dron, jeden z mnoha, který čis-til skleněné výplně na střeše.

Kontrolka baterie jejího skafandru se přepnula ze zelené na žlutou. Poplácala ji po krytu. Žlutá zase zezelenala. Prostředí plné kyseliny mělo na svědomí spoustu nejrůznějších zkratů a uniků energie. *Colonistes* všem těmhle nepříjemným problé-mům s údržbou říkali *bebbit*, podle kousavých mušek v Qué-beku.

Opřela se o křídlo svého letadla, jen krátká přestávka mezi životem ve stísněné továrně a ve stísněném habitatu. Rychlý vítr, který jí dorážel na skafandr, byl dokonale cizí – přilétal z neznáma a když se o vás otíral, stydla vám krev v žilách. *Colonistes* se Venuše nedotýkali. Prožívali ji zprostředkovaně skrz své skafandry. Venuše se zahalila do mraků hlubších a těžších než oceán. Marie-Claude si mohla při pozorování planety stoup-nout jen na břeh, který si sami vytvořili, jako by se dívala na film, na něco, co musí kvůli návratu do vznášejících se habitatů opustit. Venuše je izolovala od všeho kromě násilí, které jim dopřávala – koupala je ve vysoce karcinogenním slunečním zá-ření, dusila je řídkým vzduchem bez kyslíku, natahovala k nim jazyky kyseliny sírové a těšilo ji, když se jí podařilo proniknout skafandrem a ochrannými fóliemi a když jim kyselinou polep-tala kůži.

Baterie znovu přešla od zelené ke žluté. Praštila do toho *bebbitu*. Rozsvítila se zelená. Otevřela letadlo a nastoupila do něj.

„Renaude,“ ohlásila se svému vedoucímu, „Tady Marie-Claude. Odlétám z továrny číslo šest.“

Startovní rampa na střeše byla vyrobena ve stylu horské dráhy useknuté kousek pod nejvyšším stoupáním. Z okraje jed-noduše vedla rampa do volného prostoru. Nastartovala motor, popojela na začátek rampy a stále rychleji se řtila dolů.

Na konci dráhy oťráslo letadlem hlasité prasknutí a v boku stroje se otevřel hvízdající otvor. Letadlo se roztočilo. Kolem proletěla továrna, a Marie-Claude si na okraji rampy všimla čis-tícího drona, který v manipulátoru svíral kus jejího křídla.

Neměl tam co dělat. Neměl zachytit její letadlo.

Ve vývrtce se vzdalovala. Řídicí panel potemněl. Řtila se k nažloutlým mrakům. Marie-Claude se prudce rozbušilo srdce. Hlavou se jí honila spousta zbytečných myšlenek. Díky pilot-nímu výcviku zašátrala pod sedačkou po katapultovacím spí-nači, podlaha kabiny ale byla zkroucená tak, že se přimáčkla až k sedačce. Nedosáhla tam.

„Merde, merde, merde,“ zašeptala.

„Marie-Claude! Co se děje?“ V přilbě jí zapraskal Renaudův hlas. „Ztrácíš výšku!“

Vystřelovací sedadlo nefunguje. Rozbité letadlo. Řítí se ve vývrtce dolů. K mrakům z kyseliny sírové. „*Câlisse!*“ zaklela.

„Marie-Claude! Slyšíš mě?“

Hruža jí ledovými prsty vymáčkla vzduch z plic. Uvolnit si

pásky. Letadlo se oťrásá. Přesunout se k díře zející v kokpitu. Hrozný rámus. Prsty sevřít sedačku. Vyskočit. Bičuje ji řídký vzduch. Zdola se k ní řítí mraky. Výkřik. Převrátit se. S lehkým trhnutím se nad ní rozevřel malý padák. Hlas v uších. Ruce ša-trají po šňůrách padáku. Padák nad ní. Padák nad ní. Dýchat. Dýchat. Odpovědět.

„Letadlo je rozbité. Otevřela jsem záložní padák.“

Malý padák ji skoro nebrzdil. Jejím klesání vzdorovala příliš řídká atmosféra. Vzduch dostatečně nezhoustne ještě asi deset kilometrů. Do té doby může být na záchranu příliš pozdě.

„Letím k tobě,“ oznámil jí Renaud.

Odvysílal povely ostatním členům týmu na platformě habi-tatu o pět kilometrů výš.

Marie-Claude pocítila na jazyku žaludeční šťávy. Zaskřípala zuby a snažila se potlačit zvracení. Šok. Asi šok. Žaludek se ozval hlasitěji. Musí něco podniknout.

Přejela si rukou po skafandru. Adrenalin mohl potlačit únik vzduchu nebo zranění. Těsnění, textilie i povlak v pořádku. To-pení i výměník tepla funkční. Tlak kyslíku mírně nižší, ale ze-lený. Hlavní baterie stále zelená. V uzavřených kapsách na ru-kou a nohou skafandru měla uloženo pár nástrojů. Dýchat. Re-naud letěl k ní. Buď v klidu.

Za letadlem se v oparu táhla kouřová stopa. Asi o pět kilo-metrů níže sloup dýmu ostře zahýbal. V tu chvíli, v obrovských mracích, začala vnímat relativní pohyb. Ona, habitaty i továrny byly umístěny v rychle rotující horní vrstvě atmosféry, ve větru, který obkroužil Venuši každé čtyři dny. Letadlo za jejími zády zapadlo do pomaleji se pohybující vrstvy mraků pod ní a po-malu klesalo.

„Merde! Renaude, přechodová vrstva je dneska vyšší! Vy-padnu z rychle rotujících větrů.“ Nedodala a *mimo tvůj dosah, dokud neobletíš planetu.*

„Za jak dlouho?“

„Za pár minut.“

Tam, kde se spodní část rychle rotujících větrů dotýkala hor-ního okraje oblačného pásma, se sloupec kouře rozpadl na malé obláčky, tmavé bobule na pásu žlutých mraků pod ní. Nesl ji jen kousek pogumované látky na tenkých uhlíkových lancích. „Turbulence mi roztrhají padák.“

„Letím na plný plyn, Marie-Claude. Dostanu se tam.“

Vzhledla ke žlutobílé obloze. Žádné letadlo neviděla. Od po-vrchu Venuše ji dělilo jednašedesát kilometrů. Zbývalo jí ně-kolik minut, než to bude pro Renauda nebo některou z ostatních posádek příliš nebezpečné na to, aby ji zachránili.

Továrna vysoko nad ní se zmenšila do velikosti dětské hračky, zvětšoval se ale jiný objekt, ze kterého se vyklubal údrž-bářský dron poháněný dvěma tlačnými vrtulemi. Mířil k ní. K tomu nebyl naprogramován. Nebyl naprogramovaný na nic jiného než na čištění a jednoduché opravy uniků vzduchu, po-kud mu technici nezadali nějakou konkrétní opravu.

„Renaude! Naprogramoval jsi jednoho z údržbářských dronů, aby pro mě letěl?“

Vysílačka zapraskala ozvěnou blesku hluboko ve vrstvě spodních mraků. „Ne, říkal jsem si, že na to není dost času. Zjis-tím, jestli by to nešlo zařadit.“



„Kvůli tomu se tě neptám. Při startu jsem se srazila s jedním z údržbářských dronů. Na startovní rampě neměl co dělat. Myslím, že mi odtrhl kus křídla.“

„Určitě?“

Zaváhala, jestli mu to má říct do vysílačky. Dron by se jejího letadla nechytal, kdyby k tomu nebyl naprogramovaný. Sabotáž. Ten, kdo to udělal, by ji asi teď taky slyšel. „Myslím, že se mě někdo pokusil zabít, Renaude. Že někdo přeprogramoval toho drona. Šestá továrna přibyla na trase dodatečně a přidělili ji mně. A teď za mnou ten dron letí dolů.“

„Co? Počkej. Napojím se na něj odsud.“

Marie-Claude čekala, čas běžel, mraky houstly a dron se k ní blížil.

„Nemůžu se do něj dostat. Má odpojenou anténu.“

„Neuteču mu,“ řekla mu Marie-Claude.

„Už tam skoro jsem.“

Dron se blížil, teď byl od ní jen tři sta metrů. Manipulátory, kterými by jí mohl roztrhat padák, měl rozevřené. Jen půl kilometru pod ní se pomalu rozplýval pruh dýmu z jejího letadla. Zhluboka se nadechla.

„To se nestane, Renaude. Skafandr mě v horní vrstvě mraků udrží naživu, ale bez padáku budu padat, dokud se neuvařím. Musím uchránit padák.“

„Marie-Claude! Co to děláš?“

Místo aby zatáhla za brzdové okruhy svého padáku, stáhla všechny šňůry na jedné straně, dokud vrchlík nesplaskl. Padala. Zvedl se jí žaludek. Postupně přitahovala padák k sobě, dokud ho nesevřela v náručí; jen jeho okraje jí ve větru zuřivě pleskaly po pažích. Stočila se do klubíčka a převrátila se.

Slabě zářící mraky nad ní. Temnota dole. Rotovala. Dvě strany.

„Marie-Claude!“ křičel Renaud.

Turbulence ji zasáhla jako pěst. Byla jen vířícím smítkem prachu. Kdyby omdlela, bylo by po ní. Řev v její vysílačce. Do skla přilby jí bubnovaly kapky deště kyseliny sírové. Svět potemněl. Poryvy a rotace se ji snažily roztrhat, konečně ale nárazy ustaly a on pokračovala v pádu. Pustila padák z náruče. Vrchlík zapleskal a rozvinul se a pak ji s trhnutím stočil nohama dolů.

Ve vysílačce se ozval hlas, který se téměř ztrácel v šumu.

„Pronikla jsem přechodovou vrstvou,“ oznámila mu. „Padák je v pořádku. Tlak je desetina atmosféry. Teplota je asi minus dvacet stupňů Celsia. Žiju.“

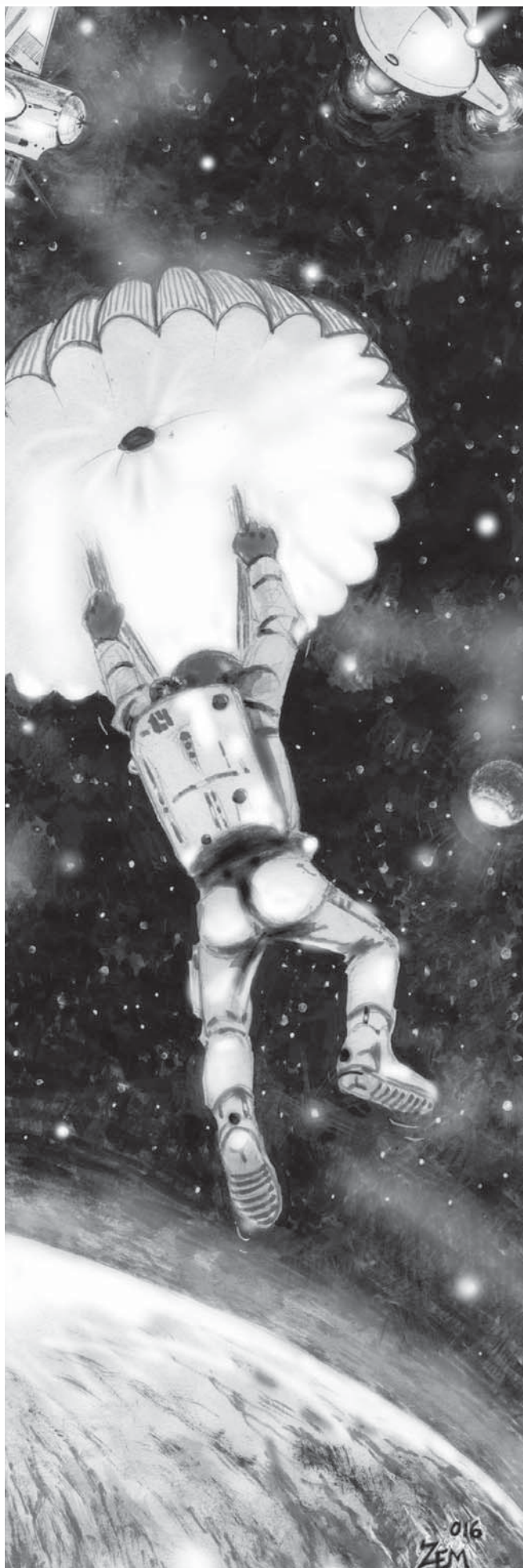
Zatím.

Letadla teď vůči ní měla relativní rychlost větru asi sto padesát kilometrů za hodinu. A byla stavěna jen na tlak do dvou atmosfér a teplotu do zhruba osmdesáti stupňů. Dál už byly chemické reakce kyseliny sírové příliš nepřátelské. V *Laurentide*, hlavním habitatu, měli několik sond ke zkoumání hlubších vrstev atmosféry a jejích forem života, ale žádná z nich nebyla dost blízko. Během jednoho nebo dvou dnů by asi dokázali sestavit nějaké záchranné plavidlo, ale do doby, kdy se zase *Laurentide* dostane do prostoru nad ní, by už klesla příliš hluboko na to, aby ji našli.

* * *

Přepis výsledku ve věci Duvieusartová, strana 772

15:30, CHLOÉ RIVERINOVÁ, PŘEDSEDKYNĚ: Je zde pan Renaud Lanoix, který vede stranu *Nouvelle Voie*, ale byl





také šestého dubna vrchním technikem. Mohl byste do protokolu popsat události ze šestého dubna ze svého pohledu?

15:30, RENAUD LANOIX, TECHNICKÝ VEDOUCÍ: Děkuji, paní předsedkyně. Přibližně ve 14 hodin mi slečna Duvieusartová podle předpisů vysílačkou ohlásila, že dorazila do továrny šest a zahájila běžnou prohlídku a plánování práce pro následující technické čtyř.

15:30, SANDRINE GROGUHÉOVÁ, ČLENKA VYŠETŘOVACÍ KOMISE: Můžu se na něco zeptat, paní předsedkyně?

15:30, CHLOÉ RIVERINOVÁ, PŘEDSEDKYNĚ: Můžete.

15:30, SANDRINE GROGUHÉOVÁ, ČLENKA VYŠETŘOVACÍ KOMISE: Pane Lanoixi, v řadě zpráv v médiích zaznívá tvrzení, že slečna Duvieusartová toho dne neměla vůbec do továrny šest letět a že došlo ke změně směn, aby se tam dostala právě ona.

15:35, RENAUD LANOIX, TECHNICKÝ VEDOUCÍ: Ke změně plánu došlo o několik dní dříve. Slečna Duvieusartová byla na továrnu šest přidělena na šestého dubna.

15:35, SANDRINE GROGUHÉOVÁ, ČLENKA VYŠETŘOVACÍ KOMISE: Kdo měl přístup k plánu – tedy, kdo ho mohl změnit?

15:35, RENAUD LANOIX, TECHNICKÝ VEDOUCÍ: K plánu mělo přístup hodně lidí. Jeho změny jsou v rámci týdních rozvrhů celkem běžné, paní Groguhéová. Přístup mám já, stejně jako většina techniků včetně slečny Duvieusartové.

15:35, SANDRINE GROGUHÉOVÁ, ČLENKA VYŠETŘOVACÍ KOMISE: Nemáte...

15:35, FRANÇOIS BEAULIEU, ČLEN VYŠETŘOVACÍ KOMISE: Paní předsedkyně, panu Lanoixovi dosud nebylo umožněno vypovídat o svém příběhu.

15:35, SANDRINE GROGUHÉOVÁ, ČLENKA VYŠETŘOVACÍ KOMISE: Pan Lanoix opomněl zmínit důležité podrobnosti.

15:35, CHLOÉ RIVERINOVÁ, PŘEDSEDKYNĚ: Pokračujte, paní Groguhéová, ale buďte prosím stručná.

15:35, SANDRINE GROGUHÉOVÁ, ČLENKA VYŠETŘOVACÍ KOMISE: Pane Lanoixi, dobře, k plánům má přístup hodně lidí, ale prostřednictvím útů, které umožňují autory jejich změn identifikovat. Kdo změnil plán tak, aby slečnu Duvieusartovou nasměroval k sabotáži jejího letadla?

15:35, RENAUD LANOIX, TECHNICKÝ VEDOUCÍ: Víme, kdo s tím plánem pracoval, paní Groguhéová. Moji právníci mi doporučili, abych neprozrazoval, co vím, a tím nenarušoval vyšetřování.

15:40, CHLOÉ RIVERINOVÁ, PŘEDSEDKYNĚ: Tato komise má pravomoc přimět svědky k výpovědi, pane, a náš

právní zástupce naznačuje, že nebezpečí pro trestní řízení je minimální, protože tato informace už unikla na veřejnost i na vrchol blogových kanálů ve většině Sluneční soustavy.

(POZNÁMKA ZPRAVODAJE: Uzavřená konzultace mezi poradcem vyšetřovatelů a zástupcem svědka.)

15:45, RENAUD LANOIX, TECHNICKÝ VEDOUCÍ: Plán byl změněn nadřazeným kódem z *Bureau du Gouverneur* skrytým za fiktivní účet správce.

15:45, CHLOÉ RIVERINOVÁ, PŘEDSEDKYNĚ: Média, zejména tisk *nationaliste*, vidí za celou záležitostí spiknutí *séparatiste*, kteří chtějí *nationaliste* uškodit. Co si o tom myslíte vy?

15:45, RENAUD LANOIX, TECHNICKÝ VEDOUCÍ: Řekl bych, že ta teorie neobstojí. Ta sabotáž byla očividně amatérská, ale slečna Duvieusartová neměla přežít těch prvních několik okamžiků, aby nám ohlásila, že se údržbářský dron chová neobvykle. Díky tomu jsme mohli to spiknutí odhalit.

* * *

Marie-Claude si otřela kapičky kyseliny z průzoru. Ukazatel kyslíku změnil barvu na žlutou. Zbýval jí kyslík jen na pár hodin. A ona stále klesala. Klesala v dešti kyseliny sírové, padesát osm kilometrů nad povrchem Venuše. Neměla si kde doplnit kyslík, dobít baterie, provést opravy nebo se dokonce zastavit.

V dále pod ní poletovalo ve větru jako pyl hejno fotosyntetických koulí naplněných plynem. Blastuly. Občas je bouře vynešla až do fotochemické zóny, kde vinou změny tlaku rychle umíraly. Takhle vysoko byly malé a držely si výšku. Jejich vztlak ale její klesání zastavit nedovedl. Co kdyby jich ale sehnala dohromady dostatečný počet?

Asi o kilometr níže se v hnědožlutém šeru pohyboval shluk tmavých skvrn, s ohledem na vítr, který ji unášel, unikaly dozadu. Byly mnohem větší než blastuly. Zatáhla za ovládací šňůry, natočila se, aby měla lepší výhled, uniklo jí ale kvůli tomu z padáku hodně vzduchu. Její vodorovná rychlost vzrostla, současně také klesala rychleji. A jen díky tomu, že se otočila, viděla, že údržbářský dron ji stále pronásleduje.

Údržbářské drony nebyly zkonstruovány, aby vydržely ve vrstvě mraků, ale byly odolné. Ve fotochemické zóně mohl fungovat donekonečna na solární energii, navíc dokázal rozkládat kyselinu sírovou na vodík a tuhou síru, kterou mohl později použít k výrobě energie pro práci ve stínu. Mohl by ji pronásledovat dlouho, pokud by získal dostatečnou zátěž, aby klesal rychle jako ona, a pokud by ustál to horko a kyselinu.

Marie-Claude zaskřípala zuby a stáhla padák. Začala padat rychleji. Dvě stě metrů. Čtyři sta. Šest set. Konečně zase šňůry pustila a padák se rozvinul. Před údržbářským dronem ji ukryly pískově žluté mraky.

O dvě stě metrů níže se vznášel shluk třiceti rozet, velkých venušanských rostlin. Jejich baňaté okrové hlavy se skládaly ze šesti radiálně souměrných komor naplněných plynem, každá o průměru jednoho metru. V misce tvořené vrcholy šesti komor se shromažďovala kyselina sírová a organická hmota. Ze středu téhle misky vyrůstal velký trojúhelníkový olistěný stonek, jemná černá síť, která z atmosféry filtrovala mikroby schopné fotosyntézy. Pod šesti komorami byly zavěšené krátké, těžké



tobolky, které fungovaly jako zásoba živin a zátěž zároveň. Vznášely se tam jako podivné, vykořeněné stromy, které osířely v nedozírném oceánu mračen.

Marie-Claude opatrně srovnávala vodorovnou rychlost a klesala, až s nejistýma rukama a vratkýma nohama přistála na jedné z rozet a snažila se zachytit za stonek dřívě, než sklouzne dolů. Kulatá dřevitá plocha byla kluzká, jak rozeta svou slupkou vstřebávala rozkládající se mikroby.

Rozeta začala pod její vahou klesat, ale pomaleji, než když Marie klesala na padáku. S rostoucím tlakem ovšem stoupal i vztlak rozety, dokud se její klesání konečně nezastavilo. Ona se mezitím mohla ukrýt před údržbářským dronem. Setřásla z padáku kyselý déšť a zahalila se jím jako celtou tak, aby ji kryl před mrholením kyseliny.

Dlouho klesala do temných mraků, až déšť ustal. Nutila se ke klidu, ale ruce ji už dlouho svrběly, jako by chtěla do něčeho uhodit. Zemře. Klesala do jedovaté atmosféry Venuše, protože se někdo rozhodl ji zabít. Nervózní, bezradné slzy vzteku jí v horkých kapkách stékaly po tváři. Proklínala tu kyselinu. Proklínala svět a politiky. A proklínala sebe, že se vydala na Venuši.

* * *

Američané, Australané a Britové stále závodili s Číňany o průmyslovou a ekonomickou převahu na Marsu. Egypt a Saúdská Arábie se zmocnily Vesty a Ceresu a pomocí robotických prospektorů začaly těžit na desítkách dalších planetek. Rusové, snad proto, že jim Měsíc o sto let dřívě vyfoukli Američané, ho prohlásili za své dědictví. První vlna kolonizace Sluneční soustavy skončila v době, kdy se Québec osamostatnil a odtrhl od Kanady.

L'Assemblée nationale se rozhodlo uvést jako moderní stát kolonizací Venuše. Na Venuši se nedalo nic vydělat, nemohla poskytnout žádné zdroje Zemi ani zbytku Sluneční soustavy, které by bylo možné získat levněji než od Egyptanů nebo Saúdů, ale její mraky měly vědeckou hodnotu. Byly nalezeny zvláštní mikrobiální extrémofily, které byly zdrojem potravy pro rozsáhlý, nepřístupný ekosystém. Základní vědecký výzkum to financovat nedokázal a kolonizace nebyla levná, ale prezidentka chtěla *un grand geste*, pohled jejího nového národa upřený ke hvězdám.

A bylo to *grand geste*, kterému se věnovali s vážně míněným, pyšným, kontraproduktivním zápalem. Nehrálo roli, že nová republika musela vynést americká zařízení na egyptských rakekách a že příprava techniků probíhala v Houstonu. *La République du Québec* kolonizovala Venuši.

Měli začít s robotickými stanicemi v atmosféře, které by připravily půdu pro astronauty, ale *la République* oplývala romantickou dychtivostí mládí, a tak vrhala vlny techniků, chemiků, meteorologů a lékařů do vesmíru – do stísněných habitatů s optimistickými náladami a nestálou podporou. Byli součástí *la grande histoire* a snům se daří v oblastech vědomé slepoty.

— Z Komentářů k založení Venušanského státu

* * *

Mraky pod ní řídly a trhaly se a u Marie-Claude se začalo projevovat mrazení z úžasu. Plula na rozetě v horní části kilometru čistého vzduchu mezi žlutohnědým pásem mraků nahoře

a divokými temnými mraky ve střední zóně. Vpadlý prostor byl prázdný, vyhloubený ve vši uložené kyselině a zlobě v celé Sluneční soustavě. Byla titěrná, drobeček řítící se na malém koníkovu po obrovské dostihové dráze. Závrať, která se jí celou dobu držela v patách, ji náhle zaplavila a ona objala stonek, jako by stála na útesu. Rozety se ponořily do rozsáhlé propadliny v oblacích a nadýchaný okraj středového pásma se blížil s lehkostí podobnou letu horkovzdušným balonem. Zemře. Venuše ji zabije, ale nabídlá jí jeden úžasný poslední pohled.

Marie-Claude mířila na svém létajícím koberci do spodní části čistého vzduchu a nořila se do hustých mračen ve středovém pásu. Jak ji pohlcovala temnota, vzhledla vzhůru jako tonoucí plavec. Údržbářský dron se vynořil z horního pásu mraků o kilometr výš a potom všechno zmizelo z dohledu.

Spustil se znovu déšť kyseliny sírové a ukazatel kyslíku začal blikat žlutě.

Poblíž nebyla žádná doplňovací stanice kyslíku. Nejspíš už ani nikdy žádnou neuvidí. Musela si vzít, co potřebovala. Byla technička, ale jako všichni četla ekologické dokumenty, které vytvářeli výzkumníci kolonie pracující na částečný úvazek.

Mraky plné prachu zastávaly funkci tavicího kotlíku života na Venuši – pohybovaly se mezi nízkým a vysokým tlakem, mezi slunečním svitem a temnotou, mezi koncentrovanými a zředěnými kyselinami, mezi odpařováním a kondenzací. Celé třídy acidofilů, psychofilů a termofilů procházely životními cykly, které *colonistes* neměli čas studovat. Mikroby zachycovaly vlnové délky světla pronikající skrz střední a horní pásma mraků v tvrzených buněčných stěnách, aby udržovaly tlak plynů řídících vztlak. Pravděpodobně se z některé z těchto fototrofií vyvinuly létající rohože, které se podle potřeby nafukovaly a vypouštěly. Po milionech let z nich vznikly tvrzené dřevité koule. A nakonec, při nehodě během inovace tkáně srovnatelné s kambrickou explozí na Zemi, se koule shlukly do rozet a trawlerů v oblacích žijících hlouběji v atmosféře.

Šest komor rozety pod jejíma nohama bylo naplněno kyslíkem, vedlejším produktem fotosyntézy. Kyslík byl v atmosféře Venuše plně CO_2 lehčí než vzduch, ale Marie-Claude ho nemohla využít bez toho, že by ohrozila svou oporu. Potřebovala pár kulovitých rostlin, blastul, které viděla dřívě.

Dívala se dlouho, dokud nezahledla shluk vznášející se asi kilometr pod ní, pohybující se téměř stejně jako rozeta, na které ona postupně klesala. Rozetu unášel vítr, částečně díky jejím vysokým stonkům. Marie-Claude ponořila nohy do kalu u paty stonku a tahala za něj, strkala do něj a ohýbala ho, dokud se jako malá plachta nenatočil do větru. Pak se rozeta začala pomalu stáčet doleva.

Řízení rozety nebylo vůbec jednoduché, ale pomalu, po zhruba třiceti minutách ji přesunula šikmo přes vítr blíž k shluku blastul, které obsahovaly dospělou formu – několik pupenů a párek dospělých, stále propojených lepkavým slizem. Marie-Claude hodila na shluk padák a přitáhla ho k sobě.

Blastuly neměly nic společného s embryi, ale mnoha lidem připomínaly duté kuličky buněk z fáze vývoje embrya a nikdo se nenamáhal najít lepší název. Byly to duté, dřevité koule, které se množily pučením. Dospělé blastuly se vznášely ověncené menšími pupeny, které vyrostly do dospělé velikosti a pak se odpojily, když rozdíl vztaku mezi rodičem a potomky překonal lepkavost sliznice držící je pohromadě.

Její kyslíkové lahve měly nouzové ruční pumpy, které bylo možné nasadit na hadice v případě výpadku napájení habitatu. Tyto hadice obsahovaly bezvodé krystalové filtry k neutralizaci